

vb.

Vergrootglas op mijn wereld

Met de elleboog steunend op tafel staar ik naar het glas water in mijn hand. In het glas een Eiffeltoren, van ijs, schommelend, drijvend. Met een polsslag keert hij zich om als een virtueel model! Zo kan ik het kleine replica in mijn hand laten tolleren. Ondertussen droom ik van zijn 317 meter ware aard en vraag ik me af: "Wat zou het zijn om er één op de zuidpool te bouwen? - ondanks de vele replica's wereldwijd, lijkt me dit door zijn locatie een in uniciteit veilige gedachte - En bouw ik dan beter eerst een model in mijn ijskast of godverlaten ijsshal?" Snel merk je dat dit dromen geen grenzen kent en ergens toe leidt wat met één reuzensprong onmogelijk was geweest.

Met een zelfde overtuiging kreeg "Plan B" steeds meer vorm. Een hoofdpodium voor ideeën van het tweede plan waarbij vluchtige of doorgrondte gedachten in woord en beeld worden omschreven. Samen vormen ze de fundering voor grootse plannen die zich - let wel voorlopig - het best als storm tot een glas water verhouden. Het vergrootglas dat je als kind gebruikt om door het water heen de figuren van je tekening groter, bijna levend te maken. Zo zal ook Plan B met deze krant als vergrootglas op mijn wereld fungeren.

Opinie / Overheid financiert student met woning

Op dit moment vliegt de financiële crisis ons om de oren waardoor we louter nog een economische discussie voeren. Zo ook in het onderwijs, waar de student vaker de ezelsoren dan de afstudeerbare op heeft. Is de student nog wel de hoeksteen van de samenleving? Met langstudeerboetes, studiefinanciering, studieschuld en afbetalingstermijnen worden hij en zij steeds meer het verdomhoekje in gedreven. De overheid staart zich blind op remedies uit het verleden. "Kunnen we deze toekomst niet anders vormgeven en welke rol kan architectuur hierin spelen?"

Architectuur / Barak, een reeks éénkamerhuizen

De Barak Serie is het resultaat van de koppeling tussen mijn architectuuropleiding en het productontwerp van de voorbije 6 jaar. Noem het product-architectuur waarvoor gesteld dat: zoals een tafel, stoel, salontafel en kamerlamp een serie kunnen vormen voor design; kan een woonkamer, keuken, slaapkamer en balkon dit voor de architectuur zijn. Voor mij is dit bouwen aan een instrumentarium en niet het gevecht met dat ene gebouw en al zijn problemen aangaan. Nabij Kortrijk werd de eerste opdracht binnen de Barak Serie gegeven. Barak W, een tuinverblijf!

Product / Madame Vermeersch wanted

De wereld van de salontafel is die plek waar iedere bewoner, blijvend of en passant zijn sporen nalaat. Er wordt aan gelezen, gedronken en gegeten. Zo is de salontafel het centrum van de woonkamer zelf de volledige woning! Maar waarom is, in verhouding tot de honderden stoelen en tafels, het aanbod salontafels zo gering? Waarom is de Elliptical Table van Charles & Ray Eames nog steeds een zeldzaam antwoord en kan je tegen een democratische prijs uitsluitend bij IKEA terecht? Madame Vermeersch wil deze vragen beantwoorden maar zoekt een producent! **pagina 5**

Stedenbouw / Grensstad versus Randstad

Met de Prijsvraag "Poorten van Fryslan" gaf de provincie Friesland opdracht voor een nieuw te ontwerpen Landmark dat de grensovergang nabij Lemmer, drachten, Wolvega en de Afsluitdijk zou markeren. Een uitdagende vraagstelling waaraan enkel een Landmark met toekomstvisie recht kan doen. Dus geen Madurodam. Noch een bronzen totem of ander Landmark voor het verleden! Maar een Landmark dat, voorbij deze stilstand, voor toekomst staat: GRENSSTAD, de vlag op het Friese vlaggenschip waarmee Friesland pal tegenover de Randstad kan staan! **pagina 6**

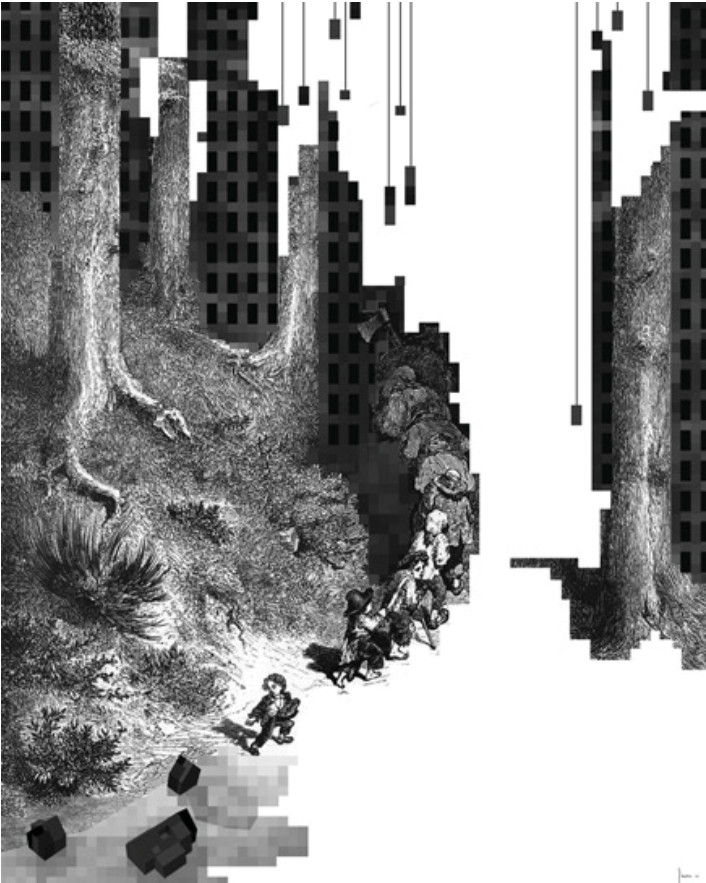
Klein duimpje en de Zevenmijlslaarzen

In de architectuur schernt Dubai met zijn duizend meter hoge toren, Koolhaas met “Big Motherfuckers” en de Foster’s, Jean Nouvel’s blijken het kleine niet meer te eren. Wat klein is wordt over het hoofd gezien. Het krijgt de stempel “niet interessant”, “niet interessant genoeg”, of “hier verdien ik mijn boterham niet mee”. Ontwerpbureau’s zijn reuzen geworden die je met wat kruimels niet meer kan voeden. Als klap op de vuurpijl zijn er de studerende of beginnende Architecten die met de stroom mee renderingen maken van gebouwen die ze nooit en zeker niet binnenkort kunnen realiseren. Het mag duidelijk zijn: in deze poel wil men zich als beginnend ontwerper, jong architect niet mengen. Als een big liggen woelen om alleen leuk te worden bevonden omdat je met wat visualisaties schattig kan knorren. Bedank hiervoor en ga voor de architectuur van de eerste 30 vierkante meter.

Belgisch model

Hoe je het ook went of keert, architectuur heeft een ondergrens. Dat is architectuur! Het overige niet. Met een vereenvoudigde bouwaaanvraag, of naar Belgisch model, vergunningsvrije zone wordt deze grens - dertig vierkante meter, een kroonlijsthoogte van drie tot een nokhoogte van vier en een halve meter - een fysiek omschreven lijn. Boven deze grens is het project architectuur waardig, daar onder is de architect van zijn taken ontslagen en is alles vogelvrij verklaard met noemers als: aanbouw, veranda, carport, berging, balkon, bijkeuken, garage, groenkas, zwembad, dierenhok en terras. Verantwoordelijkheid verdwijnt waardoor binnen de grenzen van dit vergunningsvrije gebied de bouwheer op goed vertrouwen in het ijle wordt gelaten. Gevolg is dat de bouwheer met al deze ruimte geen blijf weet, om zich heen gaat kijken om vervolgens de aanbouw, berging of tuin van de bureen te imiteren.

We kunnen dus zeker stellen dat door regelgeving en desinteresse van de architectuur een vacuüm ontstond. Een leemte waarbinnen economische snelle modellen zoals bouwmarkt-blokhutten, sauna’s, veranda’s en bankirai schuttingen grote sier zijn gaan maken. Met andere woorden, waar door de vereenvoudiging van procedures plots alles kon, gebeurt er niets. Het verhoopte niets van de beleidsmaker. Want dat het vereenvoudigen een zee aan mogelijkheden zou opleveren was louter een alibi dat de ware toedracht moest maskeren. Namelijk het reduceren van het aantal aanvragen om zich zo op de essentie binnen

Voorop vooraanstaande architecten, in hun zog jonge en studerende architecten en achterin Klein duimpje zorgzaam strooiend met kruimels. Bewerkte illustratie van Gustave Doré.

architectuur en stedenbouw te concentreren: het hoofdgebouw, de straat, de gevel. Noem dit maar concentreren op de voordeur met de achterdeur wagenwijd open, waar langs de bouwmarktblokhutten in veelvoud binnen komen.

Commercieel model

Behalve het ontstaan van een vacuüm kunnen we omgekeerd wel schrijven dat die leegte een substituuat heeft gekregen waar lering uit valt te halen. Zo verwerden de kruimels van de architectuur producten en bij gevolg onderdeel van commerciële denkpatronen. Series werden uitgedacht en tegen een realistische prijs op de markt geplaatst. Hierbij werd de kwantiteit van vraag en aanbod één op één afgestemd. Het ging niet meer over die ene vraag waar steeds een architecturale oplossing bij werd bedacht, maar over het vinden van een antwoord op een groter aantal vragen. Prijs en maakbaarheid waren hierbij het grootste belang. Met andere woorden, de kruimels van de architectuur die door architecten van tafel werden geveegd zijn maar al te gretig door producenten opgepikt.

Jammerlijke consequentie van dit economische en pragmatische denken

is het gebrek aan een uitgesproken verschijningsvorm. De zelf te schilderen blokhut, die paar palen en een golfplaat die een carport moet voorstellen of de plomb aangebouwde aluminium veranda; Decennia-lang pachten ze het uithangbord van expansie en welstand te zijn! Het tegendeel - dat ze garant staan voor een wereld gehuld in smaakloze anonimiteit - zou dichter bij de waarheid zijn. En ondanks dat de maakbaarheid met de instrumenten van nu zoals de computer en cnc-apparatuur een enorme sprong voorwaarts heeft gemaakt, zijn deze producten niet geëvolueerd, noch esthetisch gegroeid. Stilstand! Laat dit ook de reden zijn: het onveranderd uiterlijk, dat ze met zoveel zijn. Een wereld die - op de massa van het anonieme na - alle esthetische en beeldende kwaliteiten ontbeert! Desalniettemin zijn deze bouwsels, producten nog steeds het enige antwoord op alle vragen. Waarom worden nieuwe mogelijkheden niet aangeboden? Is het wachten op de financiële afschrijving van een product ver voorbij zijn houdbaarheidsdatum? Of op een generatie anders denkende architecten?

Het is tijd om de sluier te lichten en de ware verrommeling van het

"Klein Duimpje en de Zevenmijlslaarzen"
is opgenomen als manifest voor
"Interior Design Award 2012"
van de Biennale
" Interieur 2012" te Kortrijk.

privéterrein in de ogen te kijken. Tijd om te kijken naar die gebieden die door de economie werden gemarkeerd en vooral tijd voor architecten om de verantwoordelijkheid opnieuw op te nemen. Zo moeten we serieproductie opnieuw koppelen aan esthetiek en daarom kwantiteit niet vervangen door limited editions - nu schering en inslag - maar vermenigvuldigen met deze zodat series opnieuw in de breedte kunnen groeien. We moeten zoeken naar een manier van denken en ontwerpen als leidraad voor een serie, waarbij je met techniek van ieder product een uniek nummer maakt. Zoals een tafel, stoel en kamerlamp een serie kunnen vormen voor design, moet een woonkamer, keuken, slaapkamer, terras en balkon dit ook voor de architectuur kunnen zijn. Jonge architecten moeten bouwen aan een instrumentarium dat zich met de jaren uitbreidt en verspreidt. Dus niet het gevecht aangaan met dat ene gebouw en al zijn problemen, maar het experiment met de kleine vragen die in complexiteit een navenant antwoord verlangen.

Dit is het gebied waar de vraag en de administratieve eenvoud alles mogelijk maakt. Het onderzoeksveld waar we de architectuur studenten moeten onderwijzen en waar jonge architecten moeten leren vliegen. Want nu beleidsmakers met vereenvoudigde procedures barrage hebben gemaakt en bouwmarkten het pad hebben geplaveid, kan niets jonge architecten nog weerhouden om afgaand op de uitgestrooide kruimels met zevenmijlslaarzen de architectuur te bestormen. Richt niet louter je pijlen op de virtuele wereld van duizend vierkante meter architectuur prijsvragen, maar op het niemandsland waar bouwmarkten op dit moment de rode loper domineren. Het gebied van de toekomstigheid functies, de tweede noodzaak! Het Plan B!

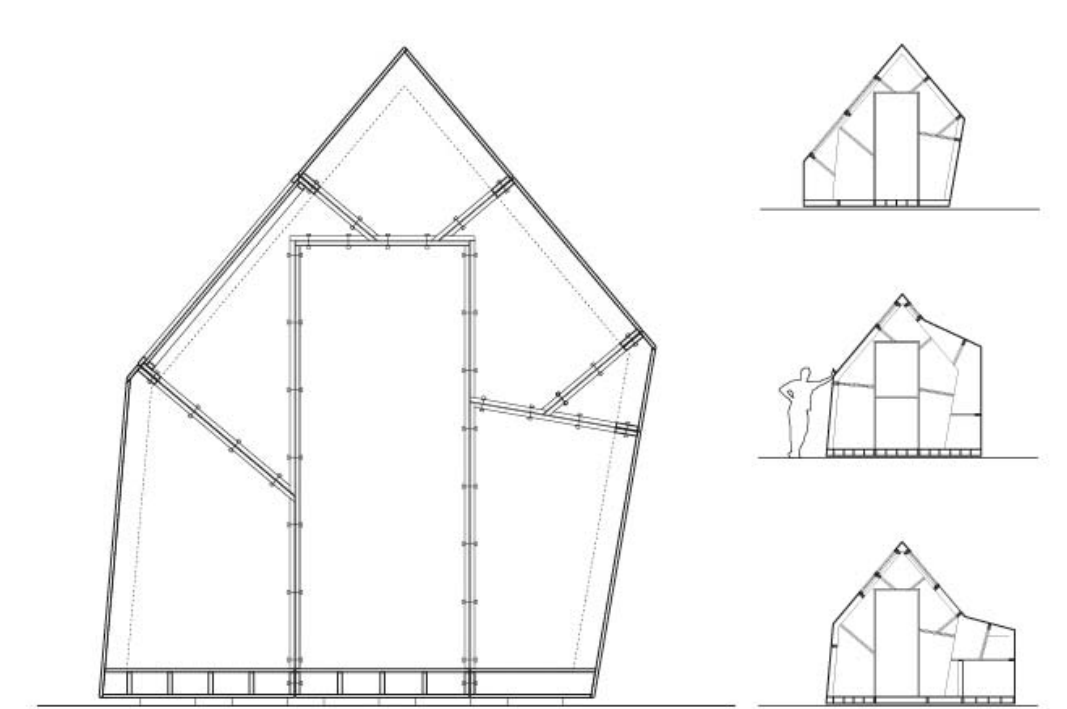
bv

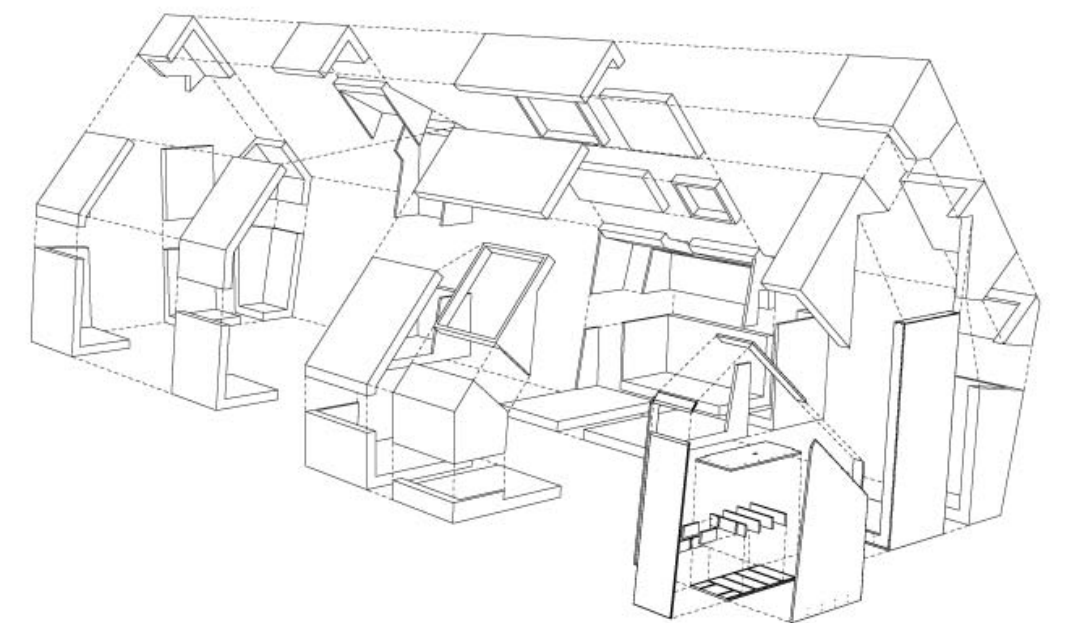
Barak, een reeks éénkamerhuizen

"Aanschouw dus onze tuintjes, duiventillen en koterijen. Zie de onderbroeken drogen aan de draad. Aanschouw de tuinkabouters, onze selder en onze prei, onze veranda's en onze gemetselde barbecues." De Achterkant van de wereld zoals Dimitri Verhulst deze in "De Helaasheid der Dingen" beschouwt is net zo goed ook de achterkant van de architectuur waar de architect het strijdtoneel heeft verlaten. Een gestolde wereld verborgen achter façades van uniforme baksteen patronen.

Achterkeuken van de architectuur
Aan deze verborgen maar wel gekende kant van de architectuur is ontwikkeling jammergenoeg zeldzaam. Er is vooral sprake van een aanwas verzamelde materialen - ingekocht of gerecycleerd - die men als gevelbekleding gebruikt of tot veranda, luifel, schuur en bijschuurtje verbouwt. Het zijn de Koterijen van de vrije tijd waarvoor enige sympathie welgevallig is, maar waardoor de kern van de vraag er vooral één van goed betaalbare - al dan niet zelf te bouwen - woonuitbreiding blijkt te zijn! Voor deze bouwvorm is met het verdwijnen van verantwoordelijkheid ook alle deskundigheid verdwenen, zijn de middelen arm, de tijd beperkt en is de ontwikkeling van de doe-het-zelver slechts gering. Met de Barak Reeks wordt het vakmanschap doormiddel van een product, kant en klaar met prefab bouwstenen, opnieuw geïntroduceerd. Voor deze reeks zoeken we naar een synthese tussen Architectuur en Productontwerp. Twee werelden waar respectievelijk met de regelmaat van opdrachten het wiel opnieuw wordt uitgevonden en die waar aan collecties met achterliggende systemen wordt gewerkt. Met een gekleurdere bril wordt bij monde van een Productontwerper de Architect als de bouwer van uitsluitend Limited Editions becommentarieerd en de Productontwerper door de ogen van de Architect als bedenker van dwangmatige systemen bekeken. Systeembouw en ego's uit het verleden hebben duidelijk trauma's opgeleverd! Gelukkig is het water tussen beiden minder diep dan dit lijkt, doch voorda we dit doorwaden moeten we voor di gedachtegoed ruimte maken. De Barak Reeks is daarom meer dan een koppeling, maar ook het gematerialiseerde relaas van de tabula rasa van die heersende architecturale geest waarbij het productontwerp als sloophamer moet fungeren. Een noodzakelijke paradox die verandering mogelijk moet maken. Om dit te bereiken bestormen we de architectuur niet frontaal. Dit zou de gevestigde orde als een ongecompliceerde beeldenstorm ervaren! Met als gevolg dat het debat

Voorop vooraanstaande architecten, in hun zog jonge en studerende architecten en achterin Klein duimpje zorgzaam strooiend met kruimels.

net zo moeizaam zou verlopen als dit over "waarom geen vlees" tussen een geworden vegetariër en een nog vleesetend persoon. Daarom zoeken we met de Barak Reeks vrijgevochten gebieden waar zowel architect als regelgeving hun interesse hebben verloren. Zie het als de achterkeuken van de architectuur waar vandaan we de architectuur met een hertekende aanpak opnieuw betreden.

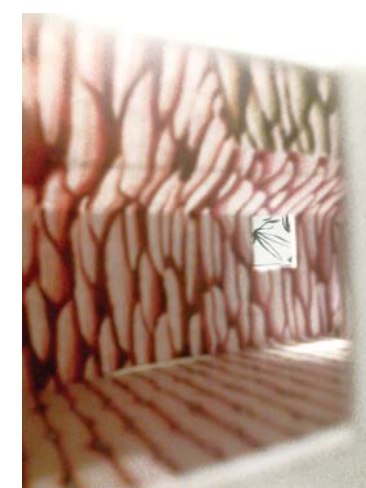
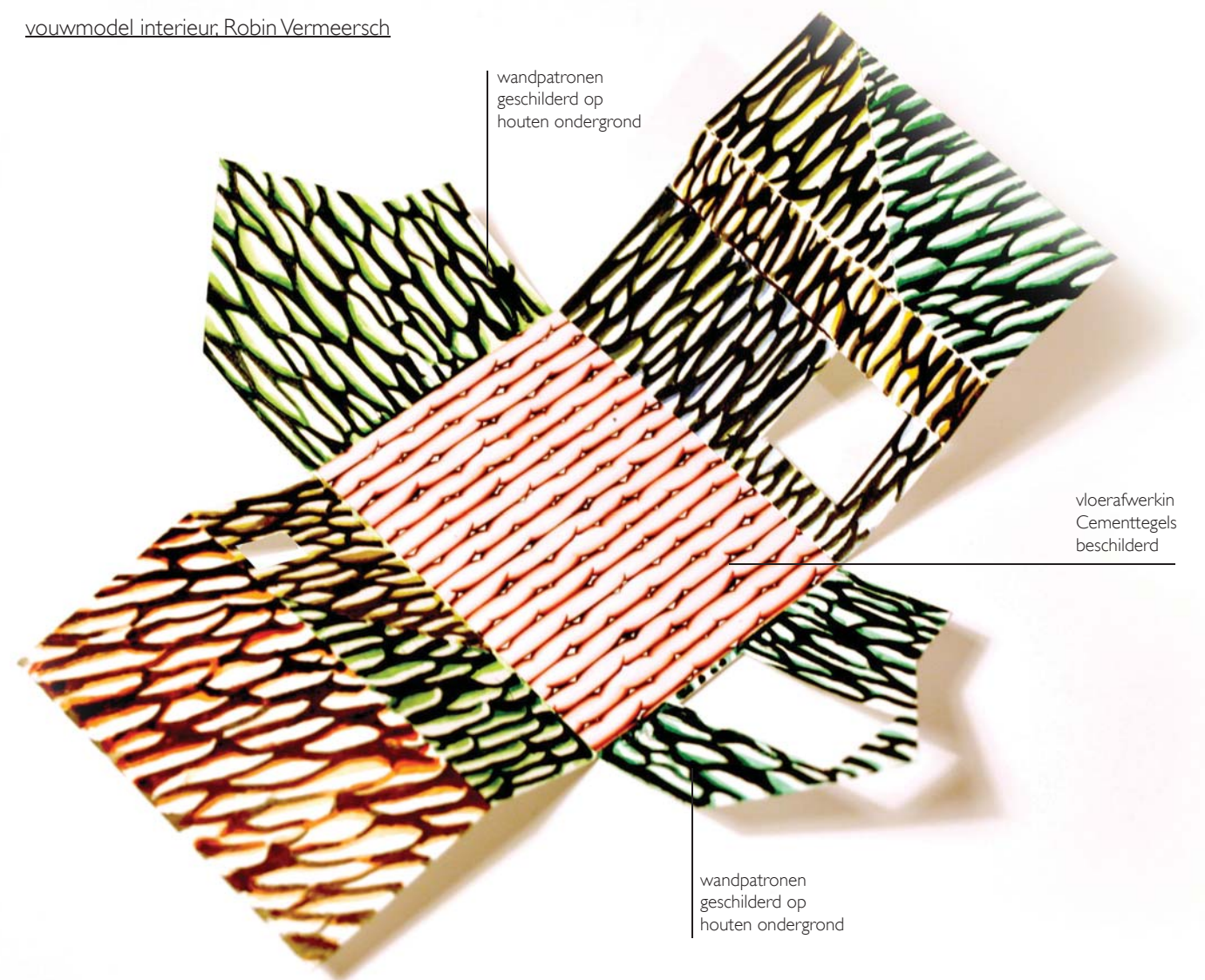
Eénkamerhuizen
Met één oog op de huidige bouwcultuur en het andere op het verleden stellen we

vast dat - net zo goed als voor alles dat ons omringt - evolutie ook binnen de architectuur een legitieme proces is geweest. Meer bepaald is er vooral sprake geweest van kunstmatige selectie en niet natuurlijke selectie zoals Marc Antoine Laugier in "Essai sur L'architecture" onbedoeld laat uitschijnen. Tot dusver was evolutie namelijk bepalend op levende organismen, een categorie waar bouwen niet toe behoort. Desondanks is het met zekerheid ook van toepassing op dit terrein. Terecht wordt de oerhut door Laugier in navolging van Quatremere, die de hut als de tijdloze essentie van

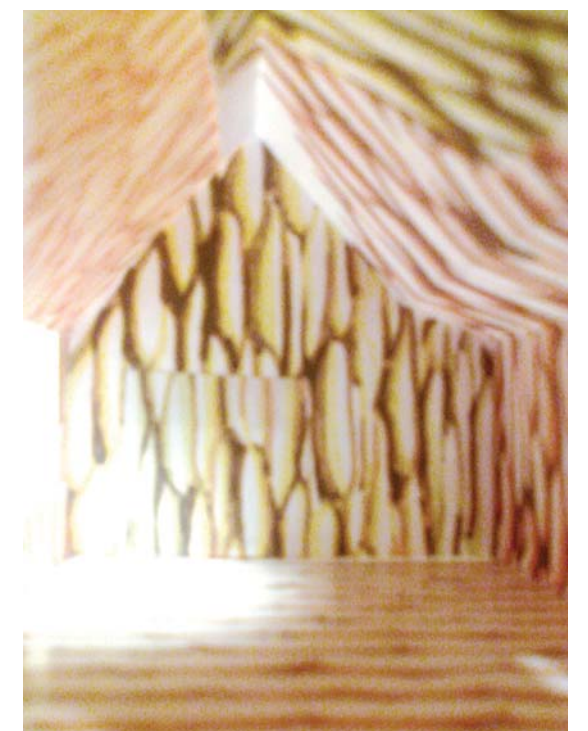
alle architectuur betitelde, als grondvorm van alle architectuur bestempeld. Maar in zijn analyse neemt de architectuur misschien een onterecht hoge versnelling nadat de griekse bouwstijl, in het bijzonder de tempel door gelijkenissen met deze oerhut als meest natuurlijke variant wordt bekeken. Met één ruk is schaalvergroting en hiermee kunstmatige selectie een feit. Bijgevolg zou de Burj Khalifa in Dubai een directe nazaat zijn van de vitruviaanse hut in de gravure van Charles Eissen.

vouwmodel interieur: Robin Vermeersch

Interieur beelden maquette

vooraanzicht

Interieur
Beschildering
Robin Vermeersch

Overheid financiert student met woning

DEN HAAG, Studenten studeren af met een toren-hoge studieschuld. Zo blijkt uit onderzoek. Een eerstejaars-student leent per maand gemiddeld 320 euro. Na vier jaar levert dit - in de meest weezinwekkende vervoeging van het werkwoord leveren - een studieschuld op van minimaal 15.360 euro. Duizeling wekkende bedragen waarbij de moed je in de schoenen zakt en hoop op een toekomst plaats maakt voor wanhoop. En dan staat het woord ‘minimaal’ rijkelijk in de schaduw van het bovengenoemde bedrag. Is dit nodig, of kunnen we deze toekomst toch anders vorm geven?

Het zou niet mogen dat studeren gelijk staat aan het opbouwen van schuld, en het behalen van een diploma vervolgens het onderpand is van een vijftien jaar durende afbetaling. Uit niet beter weten is het voor lief nemen van deze schuld de enige uitweg. Wat leidt tot een financieel isolement van een enorme bevolkingsgroep, waarbij een auto tot woning niet wordt gekocht, het pensioensparen uitgesteld en de kinderwens tegen het licht van de studieschuld wordt gehouden. Noch sociaal, noch liberaal kon dit ooit bewust de bedoeling zijn. En als dit wel zo was, is het tijd voor mea culpa; Bekennen dat er er niet verder werd gedacht dan de neus lang was en het bij deze wel eens doen! Want laat hier geen misverstand over bestaan: Studiefinanciering is noodzakelijk. Het bestaan ervan bevestigt het belang van studeren en het behalen van een diploma. De vorm waaronder deze studiefinanciering bestaat is wat er ter discussie staat. Meer in het bijzonder hoe kunnen we deze puur financiële behandeling, met lening, schuld, rente en afbetalings-termijnen omzetten in een formule dat de student in staat stelt - na afstuderen - de gewenste borgsom te betalen om zich zo te bevrijden uit dit financiële isolement?

Voor een mogelijk antwoord hierop, trekken we een parallel met pensioen-opbouw en stellen we ons de vraag of we hier les uit kunnen leren. Meer bepaald de ongeschreven regel tot pensioensparen, waarbij het hebben van vastgoed ruilmunt is voor een financieel zorgeloze oude dag. Het begint met een starterswoning, daarna een woning met extra kamers, later een tuin, dan garage en als klapper komt de vakantiewoning er bij. Uiteindelijk kan je bij het intreden van die oude dag kleiner wonen en betalen de ingeleverde kubieke meters zich uit.

Maar hoe kunnen we deze parallel daadwerkelijk vormgeven. Belangrijk onderdeel hierbij is de huur die studenten maandelijks aan inhalige

huurbazen doneren. Driehonderd tot vijfhonderd euro, voor een kamer met raam. We stellen met andere woorden vast dat het gemiddeld geleende bedrag integraal in niet bedoelde diepe zakken verdwijnt en de student louter een tussenstation is.

Een situatie conform witwas-mechanismen? Waarschijnlijk niet, want van scrupuleuze activiteiten - op laksheid na - zijn huurbazen niet te betichten. Toch domineert dit even alle gedachtes waarbij de student fungeert als snoepwinkel zonder klanten of leeg plein-cafe. Het doorsluisluik van studiegelden naar de verkeerde rekening.

‘Iedere student een bijbaan’ is dan een logisch gevolg van een systeem dat op deze manier zijn doel lijkt te missen. Want een stuk vloer is niet te eten en dat moet toch iedereen. Op de koop toe gaan politieke partijen langstudeerders boetes om de oren hangen en worden aanvullende beurzen afgeschaft. We staan duidelijk op een snijlijn tussen wat studeren ‘betekende’ en wat studeren nog ‘mag betekenen’ en dan vooral wat het de overheid nog mag kosten.

Liever niets en in het beste geval zo weinig mogelijk zo blijkt, wat de duimschroeven onnodig hard zal aandraaien. Zeker bij diegene die zelf voor zijn studie moet instaan. Studeren dreigt steeds meer bijzaak en de bijbaan hoofdzak te worden. Een neerwaartse spiraal is in de maak, het wordt tijd om die om te keren!

Opstap

Om dit te bereiken is er een nieuw model nodig. Niet een hertekening links of rechts van het huidige model, maar een oorspronkelijk idee.

Als we hiertoe alle stukken bij elkaar leggen: inhalige huurbazen, studenten als financieel tussenstation, studie-financiering die volledig in vierkante meters ten gelde wordt gemaakt, de parallel met de pensioenopbouw en op de koop toe een vastgoedmarkt die onwrikbaar op de klippen af vaart, dan lijkt “financiëren met woningen” een zeer plausibel model.

Hierbij zal de overheid de huurbazen ontzien en rechtstreeks de student van onderdak voorzien.

Meer nog. In plaats van de huidige studiefinanciering, gemiddelde 15.360 euro, zal de overheid voor een gelijkaardig bedrag studenten met een "starterswoning" ondersteunen die contractueel hun bezit zal worden. Dit maakt van hen een eigenaar maar ook de verantwoordelijke voor de woning en zijn waarde. Dit is een belangrijk argument binnen dit betoog. Want de student wordt altijd afgeschilderd als een niet-verantwoordelijk persoon die

“Met het hebben van een woning wordt studieschuld een schim van zijn verleden”

men liever kwijt is dan rijk. Hierbij vergeet men dan even voor het gemak dat het verhuren van panden of de gangbare vooroordelen versus hun "soort" wel eens mede oorzaak kunnen zijn. Nu zal blijken dat, met dit kunstmatig opwerpen van verantwoordelijkheid en andere redenen, het “hebben van bezit” de sleutel is tot een welslagen van het hier voorgestelde model.

“Bezit” betekent dat de student weer ten volle regisseur wordt van zijn leven. Enerzijds is er geen sprake meer van mogelijke huurachterstand, prijsverhogingen of abrupte eindes van een huurcontract. Dit zou de juiste druk van de ketel halen. Anderzijds heeft de student zijn studie de tijd om alles op de rails te krijgen en is hij aan het einde van de rit - met of zonder één tot twee jaar tegenslag - van een schone financiële lei verzekerd. Op deze manier moet studeren opnieuw het grootste belang worden, wat toch de essentie van een onderwijssysteem hoort te zijn. Bovendien betekent “bezit van kubieke meters” ook macht. Dit is voor armen niet anders dan bij rijken en dus promoveert dit alle studenten tot belangrijke spelers op de woonmarkt; Voorgoed verlost van hun bijkomstige status die gestoeld is op de bedenkelijke toevalligheid dat een student ook moet wonen.

Na afstuderen zijn er twee mogelijkheden. Of men verkoopt zijn woning en betaalt hiermee de “studieschuld” terug - de meerwaarde wordt dan eigen kapitaal - of men groeit door, breidt de woning uit en neemt de lening voor lief. Dit laatste houdt in dat deze woningen modulair zijn, maar daar komen we later op terug. In ieder geval is er voor beide opties in het beste geval sprake van kapitaalvergroting en is in het slechtste geval de studieschuld verleden tijd. En dat is al heel wat!

Het betekent zoveel dat voortaan geen groep schulddragers maar kapitaal-machtigen zal afstuderen, die met groter gemak de stap naar een huur- of koopwoning kunnen maken. De huurbazen en eigenaars van koopwoningen - die eerst werden ontzien - komen zo terug in beeld. Nu wel met een maatschappelijke logica die wordt gerespecteerd.

Deze starterswoningen avant la lettre zijn dus meer dan een springplank, ze zijn ook de ontbrekende sport op de

ladder. De sport die bij gebrek er voor heeft gezorgd dat de vastgoedmarkt volledig in het slop is geraakt, maar nu de noodzakelijke opstap zal zijn.

Om dan tot slot nog maar te zwijgen over de bankgarantie die de overheid krijgt met deze woningen! Een garantie op terugbetaling dat in groot contrast staat met alle huidig uitstaande studiefinancieringen die men voor een groot deel nooit terug zal zien. Met andere woorden een win-win situatie die je als overheid onmogelijk kan negeren!

Wachtgronden

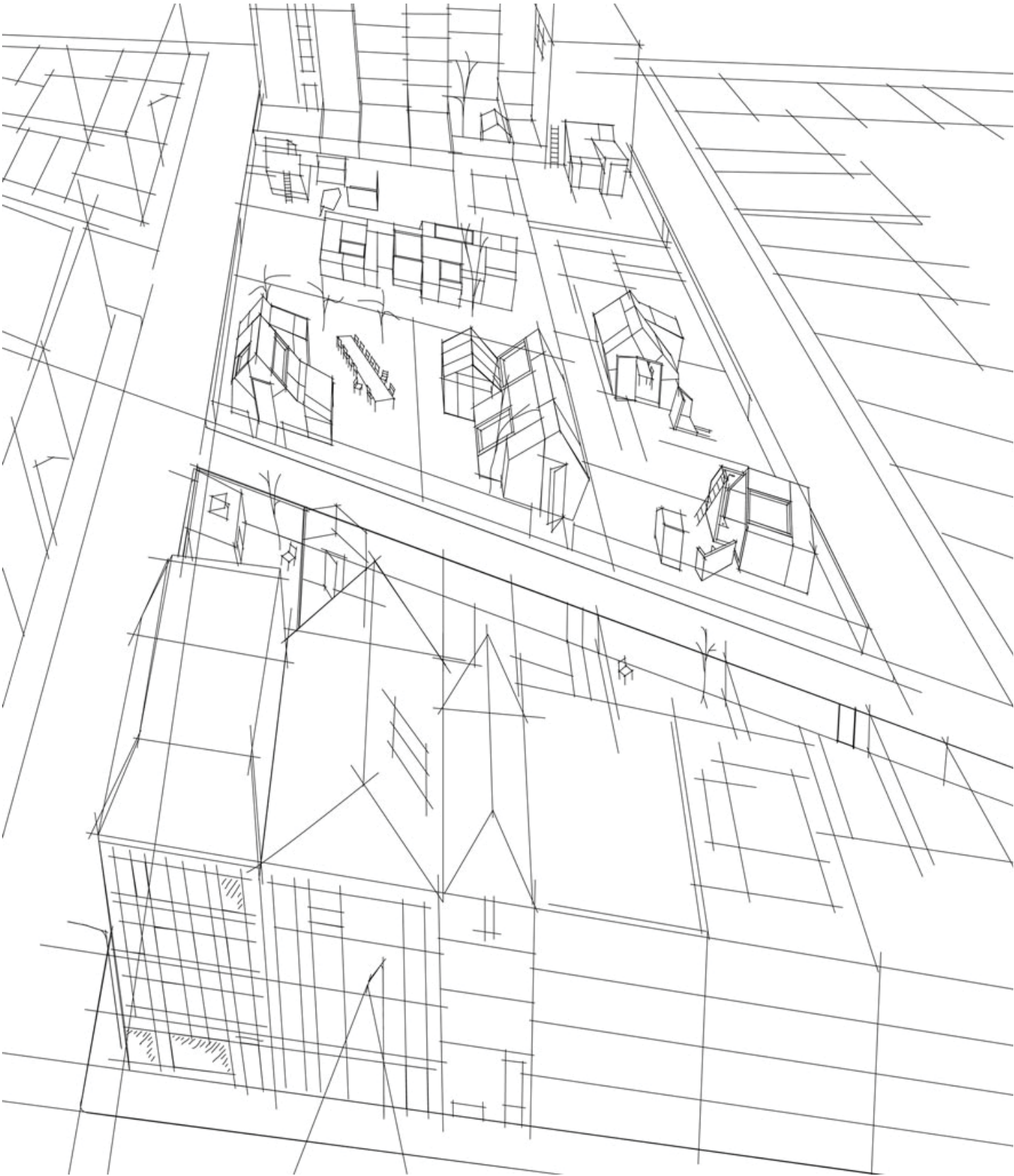
Zoals vaak geldt ook hier dat dit vastgoed-model staat of valt met zijn uitvoering. In wat volgt, wordt deze uitvoering illustratief onderbouwd door middel van drie bestaande modellen, die - bij elkaar opgetelt - het gewenste beeld opleveren.

Als eerste zijn er de “Containerdorpen” die onder de gratie van hun tijdelijk karakter groeien op braakliggende gronden aan de rand van steden als Amsterdam. Na verloop van tijd is de gratie op, worden ze afgebroken, om vervolgens op een andere lap grond opnieuw te verrijzen. Het doel van deze dorpen was tweëerlei. Enerzijds het inkorten van de enorme rij op een betaalbare woning wachtende studenten. Anderzijds het ontzien van de traditionele huurmarkt die voor deze jonge huurders te verstikkend werkt. De twaalf meter lange zeecontainers bieden soelaas. Deze zijn uitgerust met een douche, toilet, keuken, slaap- en zitkamer met balkon en voor iets meer dan 300 euro te huur. Dat de student op deze manier direct partner wordt met de overheid of wooncorporatie, is van beide doelstellingen de belangrijkste factor en ook de reden waarom deze dorpen als waardevolle illustratie voor het nog te ontwikkelen model worden aangedragen.

Echter, bij de vorm kunnen we een groot vraagteken plaatsen. Het niemandsland waar deze worden gebouwd, de manier van stapelen en de alomtegenwoordige tijdelijkheid van een container nemen niet de meest rooskleurige voorsprong op het wonen in troosteloze flatgebouwen.

Bovendien is een container ontegensprekelijk robuust en bunkerachtig waardoor het zeer onwaarschijnlijk is dat studenten zich voor deze woningen en het behoud ervan verantwoordelijk zullen maken. Het zijn aspecten die een schaduw werpen op de kwaliteit van dit initiatief en waardoor het wonen in deze dorpen niet altijd als een geschenk wordt gezien.

vervolg

Op niet gebruikte gebieden - wachtgronden - in dicht bevolkte steden zoals Amsterdam kan een nieuwe vorm huisvesting ontstaan. Op deze gronden wordt de student gehuisvest als sleutelfiguur van een bottom-up stedelijke ontwikkeling. Hierbij wordt hij beheerder van deze gronden, zal hij de vastgoedmarkt ongewild uit het slop trekken en de overheid de garantie op terugbetaling geven.

Dan is dus de vraag. Hoe kan je meer persoonlijkheid toevoegen zonder hierbij het project van zijn financiële steunberen te ontslaan? Want op deze vraag zijn de containerdorpen in Amsterdam Oost resulteerde diezelfde pragmatiek in een bedenkelijke toplocatie begrenst door de metrolijn en met de Penitentiaire Inrichting en

met parkeerhavens en steenharde publieke tussenruimtes, heeft bewezen dat correct denken niet volstaat! Voor de vuurrode studentencontainers in Amsterdam Oost resulteerde diezelfde pragmatiek in een bedenkelijke toplocatie begrenst door de metrolijn en met de Penitentiaire Inrichting en

het Hell's Angels clubhuis als naaste burens. Hoor je de kersverse studenten er mee thuis komen? En deze vraag nog daar gelaten, wat als de omgeving inderdaad zijn bewoners maakt? Dan zou een hufferproof wereld, opgebouwd uit beton, stalen ramen en containers, per definitie meer huffers

en slechts bijkomstig een paar studenten opleveren. Er is dus nood aan een zachtere omgeving en een andere manier van bouwen die zich wel verhoudt tot de student. In dat opzicht

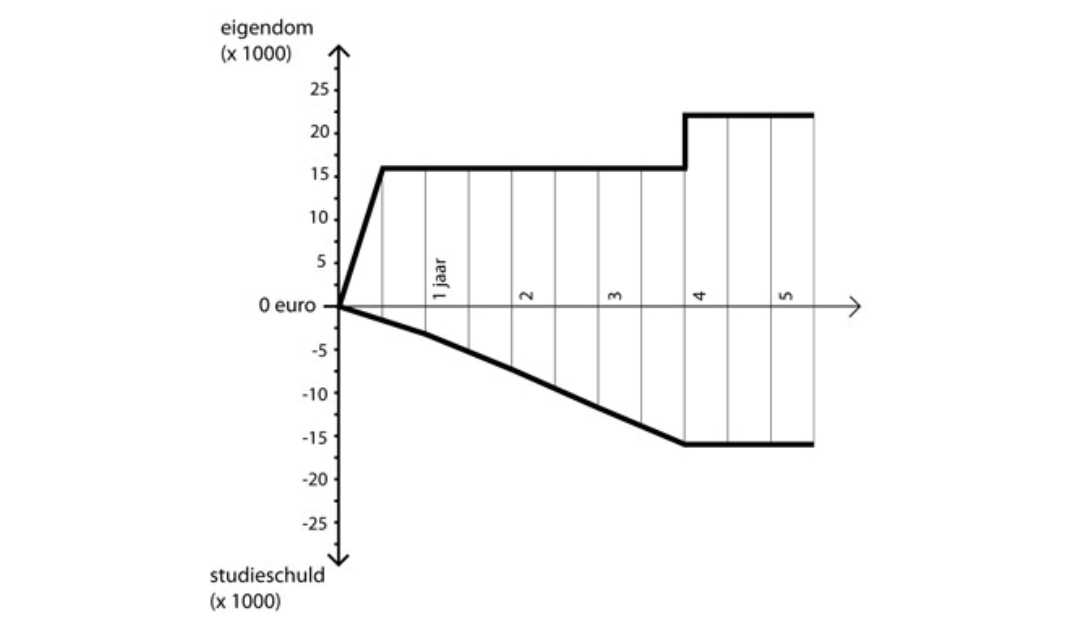
vervolg

schuiven we de Volkstuin als tweede typologie naar voor. Deze is divers, kleinschalig - daardoor betaalbaar - en ontstaat onder de vleugels van de zelfgenoegzaamheid. Men bouwt wat nodig en breekt af wat overbodig is. Een volkstuin is dus nooit te klein of te groot, maar altijd op maat. Dus hoe je het ook draait of keert, hij is en blijft dat kleine dorp in de schaduw van grootstedelijke structuren. Het is niet de kolossale stads-ontwikkeling waarbij funderingspalen in de grond worden geramd, waarop vervolgens een navenant grootschalig gebouw wordt geplaatst, maar het is een ontwikkeling die - net als een dorp - uit de kleinste bouwsteen ontstaat. Namelijk één kamer. Voor het dorp was dit de herberg of de kerk, voor de volkstuin de werkplaats, groenkas of het tuinverblijf en voor dit model, de studentenkamer.

Beiden, zowel het containerdorp als de volkstuin zijn een gevolg van de groeiende vraag naar ruimte binnen overvolle steden. Het containerdorp voorzagt met sneltempo in extra huizen, terwijl de volkstuin de bewoners van alsmäär kleinere niet grondgebonden appartementen met een eigen tuin plezierde. Echter, zonder beschikbare grond was de uitvoering van deze ideeën schriel onmogelijk geweest en waren beide projecten misschien nooit meer dan een paar pagina's in stoffige boeken over sociale architectuur of stedenbouw geworden. Het was economische stagnatie die op talloze punten braakliggende terreinen opleverde, waarvoor men als invulling de volkstuin boven de totale leegte verkoos. Van permanente toewijzing was op dat moment nog geen sprake.

Toch heeft de volkstuin - waar de vooropgestelde tijdelijkheid van het containerdorp nooit werd bevochten - wel vaste voet aan de grond gekregen! De volkstuin had duidelijke rechten verworven. Zo stonden de vele bouwstijlen, materiaalkeuzes en de enorme buitenruimtes nooit ter discussie; En waar uitsluitend gelijk-vloers bouwen zoveel als verkwisting en rampzalig grondgebruik betekende is de volkstuin ook aan dit economisch paradigma ontsnapt. Was dit omdat men de vele verhalen die er zijn geschreven met geen enkele rede nog van tafel kon vegen? Of was de schaal - nooit groter dan een tuinhuis - bepalend om onder alle radars van de stedenbouwkundige regelgeving te manoeuvreren? In ieder geval had de volkstuin in tegenstelling tot het containerdorp zijn ziel gevonden en als stedelijke vrijbuiters en beheerder van braakliggende gronden een reden aan zijn bestaan gegeven.

De volkstuinten zijn nu niet langer uit steden weg te denken. Om er toegang tot te krijgen is er zelfs sprake van

Financiële groeicurve, voor en na invoering van het financieringsmodel met huisvesting. Onder de nullijn krijg je de situatie van steeds opbouwende schuld zoals dit nu het geval is, boven de nullijn de gewenste situatie. Hierbij springt vooral de grens bij afstuderen - na gemiddeld vier jaar - in het oog. Er vind een kapitaalvergroting plaats. Dit kan door verkoop van de starterswoning of na uitbreiding van de huidige woning.

enorme wachtlijsten. Wat het belang van braakliggende gebieden en de invulling ervan nog maar eens onderlijnd! Het zijn de Wachtgronden op de toekomst, het contragewicht voor de dicht bepakte steden. Een prachtig voorbeeld is "Limiet Limite". Een ontwikkelingsinitiatief voor de Brabantwijk in Brussel dat in 1999 werd opgetrokken. Een negen meter hoog transluscent paviljoen dat er tot 2004 bleef staan. Het moment waarop het plaats moest maken voor permanente bebouwing. In de tijd dat "Limiet Limite" bestond had het voor de Brabantwijk een enorm netwerk opgebouwd en wegens succes als erfenis achter gelaten. Het paviljoen werd ontmanteld, verscheept naar Belfast om er als "Relimite" lokale kunstenaars de ruimte te geven. Het illustreert de vrijgekomen kracht wanneer steden ontheffing voor dergelijke initiatieven verlenen. Zo is ook de volkstuin en in mindere mate het containerdorp er gekomen. Welliswaar niet als "Limiet Limite" in het hart van de stad, maar aan de rand of net er buiten.

Nu zien we steeds meer blinde vlekken in nabijheid van stadscentra opduiken. Deze braakliggende percelen zijn kleiner dan voorheen. Zie het als: gronden in crisis van een nieuwe generatie die zonder programma in het niets verdwijnen. Het zijn happende leegtes die als een besmetting door de stad verspreiden. Met het onkruid als schaamgroen en hoopjes afval zijn het de gronden waarmee geen enkele stad geassocieerd wil worden. Toch zijn ze gedoogd en daarmee een feit.

Het zijn keine wachtgronden die duidelijk om beheer vragen. Hiermee is het laatste stuk van de puzzel gelegd

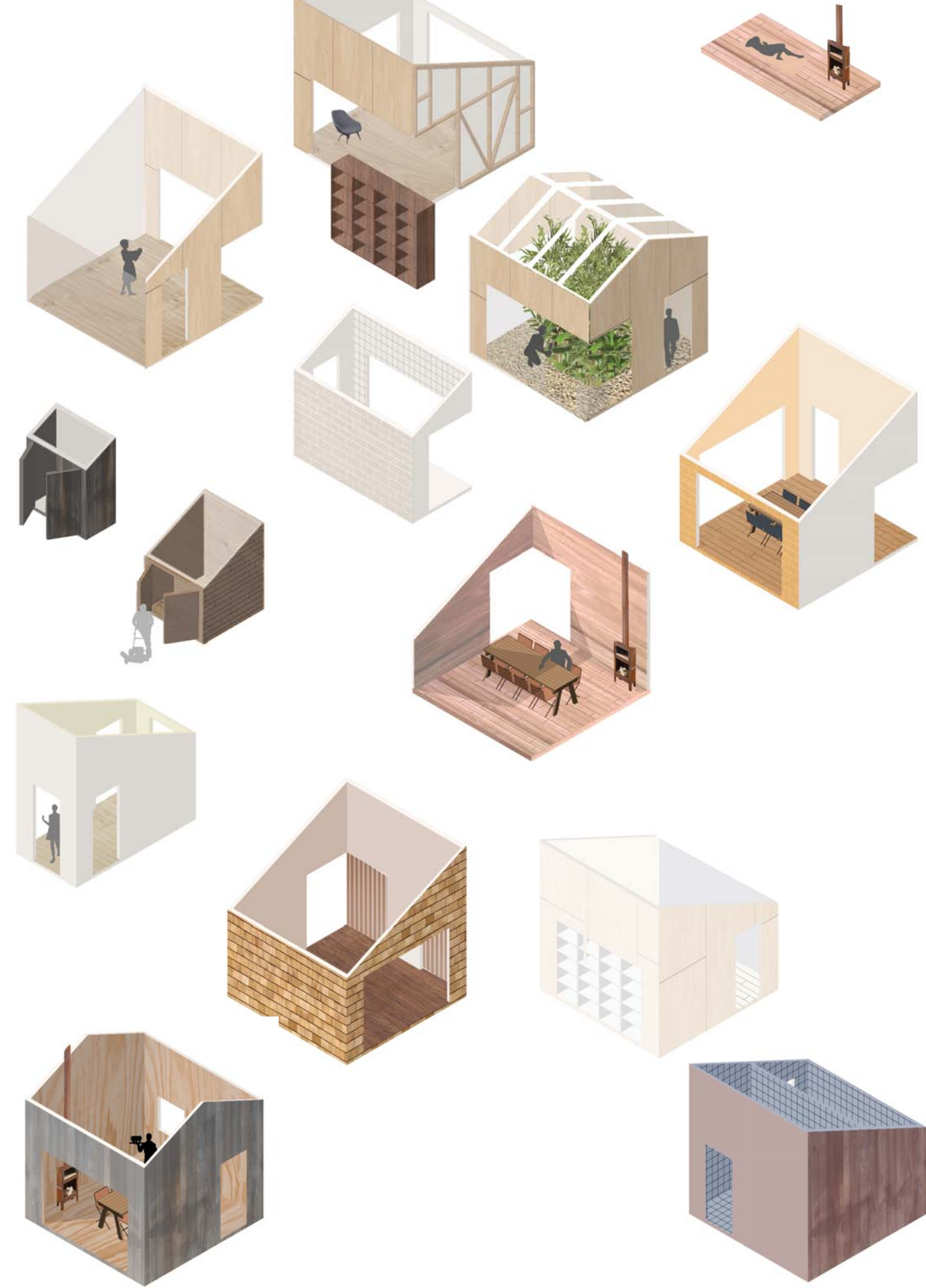
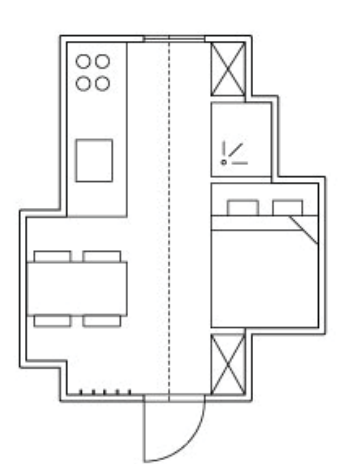
om zo de student definitief van zijn financieel isolement te bevrijden. Hij wordt de sleutelfiguur van een bottom-up stedelijke ontwikkeling, waarbij hij als beheerder van verstootten wachtgronden gaat fungeren. In ruil hiervoor krijgen hij en zij een woning en opnieuw de tijd om te studeren. Bovendien krijgen ze de mogelijkheid om volledig aan een stad te binden en de opmaat naar een permanent verblijf. Hiermee is ook de ontbrekende sport naar de vastgoedmarkt hersteld. Voor de stad zijn deze jonge bewoners meer dan conciërges die zich met ziel en verantwoordelijkheid aan een wijk zullen binden. Ze bezitten vooral kennis en nieuw talent die je als stad moet omarmen. Zoals grote schrijvers, filosofen, kunstenaars van welkeer hun huis of werkkamer pal in het centrum kregen, zo moeten steden de talenten van nu nieuwe mogelijkheden geven. Studenten zijn het product van de kenniseconomie en moeten terug de hoeksteen van stedelijke ontwikkelingen worden. Deze ambitie kan je alleen kracht bij zetten als je de student volwaardig en niet half gaat beschouwen.

Dus niet alleen bij de overheid moet dit model als muziek in de oren klinken. Ook bij steden, bedrijven en wooncorporaties moet dit grote ogen gooien. Allemaal kunnen ze een bijdrage leveren om het studeren opnieuw te faciliteren. Decennia terug kreeg het 'wonen' vorm met fabriekswijken, nu kan het studeren zich in dit model kopiëren. Iedereen moet in de kenniseconomie investeren zodat studieschuld een schim wordt van het verleden!

bv

Barak W is de starterswoning op maat! Deze studentenwoning is uitgerust met een kookaanrecht, douche, eetruimte voor vier en twee persoonsslaapvertrek. Na verloop van tijd kan men de woning met andere modules uitbreiden.

Woonkamer's beeld op de rotonde

Bij afwezigheid van gasten vind je er tijdschriften, achtergelaten krabbels, afstandsbedieningen, stapels boeken en literaire snabbels; Met bezoek is er vaak sprake van een geënceneerde presentatie waarbij het alledaagse even voor de goede smaak plaatst moet maken. Zo komen dan het duurste, veelal dikste kunstboek en andere literaire pronkstukken boven tafel, ligt het fotoalbum er ter inzage, verwelkomt een boeket bloemen zijn gasten en zijn er de versnapering die het plaatje van de goede smaak compleet maken. De wereld van de salontafel, de poppenkast van iedere woning.

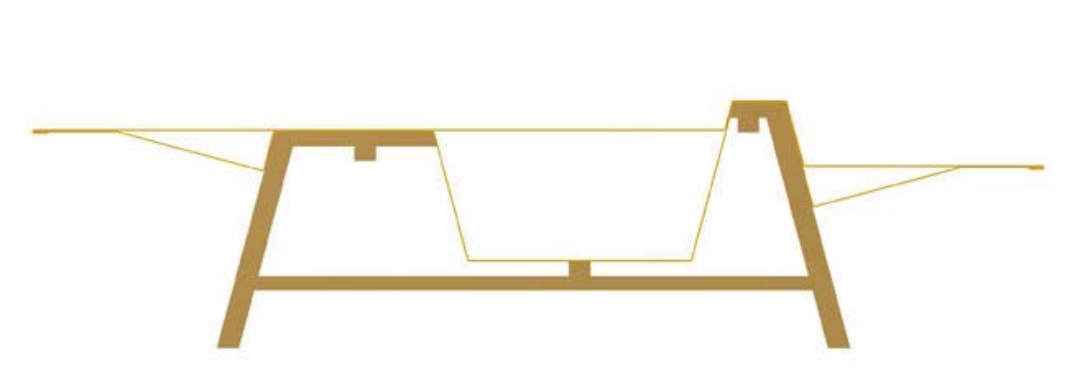
Lang had de salontafel met een aparte kamer een gereserveerde plek in het huis. Denk maar aan de Voorkamer, Mooie kamer of Zondagskamer die uitsluitend op zondag of bij visite van het slot ging. Het salon was dan ook vaak de kamer van de schone schijn met weelderig geornamenteerde servieskasten gevuld met het duurste kristal, portretten aan de muur en een salontafel die, te midden pompeuze fauteuils, het brandpunt van de kamer bepaalde. Hier dronken heren wijn onder het genot van een sigaar, de dames thee met lekkernij. Maar exclusief gedrag verloor aan belang. Zo ook het salon dat met stille trom uit de huizen verdween. De salontafel daarentegen, die is gebleven!

Met het verdwijnen van het salon verdween ook het beschermend omhulsel en dus etikette rondom de salontafel. Weg exclusiviteit en welkom aan het alledaagse waarbij het eten van een kom muesli op zondagochtend, mijn god, net zo goed moet kunnen als het ontvangen van gasten voor een diner. Alles moet mogelijk zijn en tot dit "Alles" verhoudt de salontafel zich dan als "niets". Gevolg is dat de salontafel, net als het beeld op de rotonde, aan zijn periferie ten onder gaat. Hoe kan een salontafel het hoofd boven water houden te midden dit overvol programma? Want laat het duidelijk zijn, "alles" is niet met één meubelstuk te programmeren. Daarom is de enige vraag van belang: "Wat is Niets?"

Madame Vermeersch

"Less is more" lijkt, in een periode waar bijna uitsluitend overdadig ontwerp hoog tij viert, een taboe, maar kan wel eens de uitkomst zijn voor de spagaat waarin de salontafel verkeert. Met andere woorden, vormgeven dat zich tot een relatief minimum beperkt. Met Madame Vermeersch werd gezocht naar dit "zichtbare niets" en zijn perfecte vorm.

Het resultaat is een salontafel die met een paar krachtig elegante lijnen het

De salontafel is een overleving van het verdwenen Salon als afzonderlijke ruimte, maar daardoor ook een tafel die ontdaan van zijn omgeving nog steeds zoekend is naar een nieuwe gedaante. Madame Vermeersch is een salontafel die met een minimum aan ontwerp en gebruikt materiaal een maximaal programma wil en zal regisseren.

"alles" in goede banen wil leiden. Met twee gematerialiseerde lijnen blinkt Madame Vermeersch uit in een zuivere en eenvoudige materialisatie, waartoe ook de ingezette technieken en handelingen tot het minimum werden beperkt. De zetlijnen van beide platen, die samen het tafelblad vormen, zijn soms constructief dan weer ruimte-

"Misses Vermeersch" dochter van "Madame en Mister Vermeersch" komt 21 maart 2012 op de markt .

makend. Deze werden geproduceerd en pas later in elkaar geschoven zodat men de afwerking tot in het kleinste

hoekje kon beheersen. Dit geheel wordt op zijn beurtgedragen door een massief essenhout onderstel, dat in vorm, doorsnede en hoeveelheid hout tot een beeldend minimum werd teruggebracht. Madame Vermeersch gaat over concentratie waarbij kwaliteit boven kwantiteit en eenvoud boven meertaligheid staat.

when two
equals one

AWARE!

Gezond Leven

Grote pancarte's met nog grotere oogballen kijken je aan. Doorsneden en grafische dissecties van het menselijk lichaam tot een kinderlijk geschetste ruggengraat sieren de muren van het dokterskabinet. Tussen dit olijke schouwspel hangen vele diploma's. Ze zijn de afdruk van de vergaarde kennis uit de talrijke boeken die ter bevestiging van de oorsprong van deze kennis in de kast aan de overzijde staan. Op diezelfde boekenplank, netjes ingeparkeerd enkele speelgoedauto's. Als brave getuige van een leven buiten dit kabinet, als heimelijke verzamelaar, of van een jeugd waarin automonteur hem nog het droomberoep leek ? Wie zal het zeggen, maar laat het een stille troost zijn: Dokter of automonteur, de beroepen beginnen steeds meer op elkaar te lijken. Beiden komen ze - net als de tandarts, mondhygiëniste, chirurg of sluitstuk van alle miserie: de begrafenisondernemer - te laat. We hebben het druk, we gaan pas op bezoek als er een deuk in onze carrosserie werd gereden. Van preventie is er dus steeds minder sprake en rest de dokter enkel nog de taak van het repareren. Het antwoord op de vraag: 'Waar komt die deuk vandaan?' is niet langer te becijferen. Dat is een opsomming geworden van talloze omstandigheden waarnaar de dokter vaak het raden heeft. Zorgen we te weinig ? Zeker ! In het bijzonder zorgen we pas als de zorgen duidelijk en onafwendbaar zijn. We maken van ons lichaam een praatpaal langs een snelweg waarop we zo snel mogelijk opnieuw aan het verkeer deel willen nemen.

Echter, diezelfde dokter, die we nu zo veel mogelijk buiten de deur proberen te houden - ziek zijn kost nu eenmaal tijd en geld - heeft ons op het punt gebracht van enorme welstand. Hij en zijn wetenschap hebben gezorgd voor een beter leven ! Met betere preventie, medicijnen en rooskleurigere omstandigheden werden we gewapend op een langer leven en zouden we niet langer bij de eerste kuch de pijp aan maarten geven. We worden ouder. In Nederland, Zuid-Korea en op Botswana na overal ter wereld. Echter nu blijkt, dat evolutie verschillende snelheden kent. Zo is de wetenschap ons lichaam in sneltempo voorbij gegaan en blijkt ons gestel voorlopig niet opgewassen tegen dit langere leven. We kreuken en kraken overal ter wereld. Een probleem waarin de gezondheidszorg met zijn wetenschappelijke kaders de komende decennia weinig kan betekenen. De dokter heeft nood aan bijstand. Bijstand die de creatieve industrie zal geven.

Beter leven

Jaar in en uit wensen we het iedereen toe, 'een goed en gezond nieuwjaar'. Maar zoals veel van de goede voornemens : afvallen en meer bewegen, stoppen met roken en drinken,

Jacques & André ontwierp het paviljoen als een plein, een ontmoetingsplek met lantarenpalen en bankjes die het publiek de mogelijkheid biedt elkaar te treffen en te spreken over de tentoongestelde projecten en de thematiek.

schulden afbetalen of iets nieuws leren wordt ook dit voornemen snel naar de prullenbak verwezen. Bovendien is 'gezond' vooral het synoniem voor zo weinig mogelijk ziek zijn, en gaat 'goed' maar al te vaak over welstand. Geen van beiden is een gunstige vorm van het 'beter leven' dat Theo Van Doesburg het in 'Nieuwe beelding' als een 'betere wereld' had omschreven. Licht, lucht en ruimte, balans in kleur en verhouding, dat waren de sleutels tot een gezonder leven. Aanhangers van de stijl, of het modernisme in het algemeen, waren zich bewust van de beperkte kracht van het geneeskundig instrumentarium en wierpen zich op als alternatieve geneesheer voor een beter leven. Een 'betere wereld' die men vorm zou moeten geven! Tachtig jaar later neemt de creatieve industrie de handdoek van deze alternatieve geneeswijze op. Lang leve de nieuwe 'kwakzalverij'.

The medicine called fun

We staan op een keerpunt waarbij vaccins, pillen, looprekjes en inloop spreekuren niet langer volstaan. Het is namelijk niet

langer de vraag 'of we oud worden' maar vooral 'hoe we ouder worden'. Ouder wordt je, dat is onomkeerbaar. Zonder stigmatiseren kan je de antwoorden op deze vraag in drie divisies opdelen.

Groep één zijn de designantropologen, de bedenkers van oplossingen, de conceptualisten die met spraakmakende objecten vele taboe's rondom het ouder zijn en alle bijhorende gebreken op de agenda plaatsen. Het zijn de vormgevers die oude formules met een vernieuwde huisstijl onder het stof vandaan kunnen halen ; Of met een zwaar deken diezelfde ziekte een stuk dragelijker maken. Ontwerpen doet er toe, meer dan ooit tevoren. Waar men vroeger protheses bedacht als toevoeging aan een gebrekkig lichaam. Bedenkt men nu dat de producten in gebreke blijven en dus niet het lichaam maar de producten moeten muteren. Zo zijn het niet langer de bevende handen maar is het de theepot die die het schenken onmogelijk maakt. Ontwerpers zijn de frisse buitenstaanders die een nieuwe wind door de kamer blazen. Zo denkt men na over de eenzame

oude dag en hoe een staande lamp of volledige huisraad je actief gezelschap kan geven ; Of moeten we ons dankzij hen niet langer schamen bij incontinentie en de luiers die we hiertoe dragen ; Ontwerp kan taboes doorbreken. Niet door woorden maar met producten die het probleem inzichtelijk en dus bespreekbaar maken. Niet op zijn minst geldt dit voor euthanasie waarbij de vroegtijdige beëindiging het leven opnieuw betekenis kan geven. Happily Ever After !

In tegenstelling tot de eerste groep denkt groep twee niet in generaties of problemen, maar wil dat we ten allen tijde beter leven. 'The Continuous Drama of the Minutes Passing' drenkt zich in het continue getik van de minuten die verstrijken. Het project onttrekt zijn oorsprong aan dyscalculie en het onvermogen die men hierbij heeft om te rekenen. Maar het is meer, het houdt ons en iedereen een spiegel voor: 'Overal zijn klokken, maar nergens is tijd'. Tijd lijken we niet langer te kunnen maken. Drama. Alles moet snel, dan weer letterlijk instant aan ons voeten liggen.

Groep drie is een minderheidsgroepering, maar groep in opkomst. Het zijn de zorgeloze ontwerpers, niet denkend in problemen maar verknocht aan de kwaliteiten van het langer leven. 'Meer is beter als je er ten minste invulling aan weet te geven.' Nieuwgrijs zet in op de groeiende grijze massa als steunpilaar van een toekomstige samenleving? Zij vieren de jaren. Grondig en doordacht of pretentieloos eenvoudig zoals je een feest hoort te geven. Gewoon gelukkig zijn ! Het kan volstaan !

Bruno Vermeersch oprichter van Jacques & André.

Introductie

Achttien uur één en veertig, 21 januari 2014.
vertrek Schiedam Centrum, start met 15 minuten vertraging.
aanvang van het project Fifty Minutes.

Vierenvijftig minuten liggen er voor het oprapen tussen Amsterdam en Rotterdam, of iets preciezer tussen Amsterdam Sloterdijk en Schiedam Centrum. Bedrijvigheid bij het in- en uitstappen, het opstarten en afsluiten van je computer, het controleren van de ns kaart en occasionele afleiding met boeiende medereizigers noodzaken me deze tijd met vier minuten te corrigeren. Vijftig Minuten, zes jaar lang heb ik deze met heen- en terugreis, het aantal dagen per week, weken per jaar vermenigvuldigt. Verminder dit aantal de met vijftientwintig welverdiende vakantiedagen en de enkele dagen die je met de auto tussendoor sprokkelt, dan resulteert dit in 3040 treinritten. Duizelingwekkend!

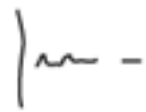
Gedurende jaren kweek je discipline. Om te beginnen leer je de knepen van het vak om op een zitplek aanspraak te kunnen maken. Zo is meelopen met de aankomende trein heel doeltreffend gebleken. Slaap probeer je te weren en dissonante geluiden van enkelingen die nu en dan ook in je coupé plaatsnemen kan je doormiddel van een goede investering in een nauw aansluitende koptelefoon wegnemen. In mijn ooghoeken rolt het landschap aan me voorbij zodat dit slechts bij vlagen een verzachtende indruk op me zal maken. Want na enkele ritten begon het te dagen, deze tijd kon wel eens kostbaar zijn. Het treinreizen, - wat ooit als tussendoortje van werk naar huis fungeerde - heb ik tot vak te verheven.

Het duurde noch enkele duizenden ritten tot dit project met deze introductie vorm zou krijgen. Vijftig minuten voor één afgerond idee, één schets, één concept, één ontwerp. Dit maakt dat je per rit je licht op één onderwerp kan laten schijnen, je in één week op tien vraagstukken, in één maand tijd op 40 probleemstelling een antwoord kan formuleren of in één jaar tijd 506 behoeftes van vragende partijen kan bevredigen.

Via deze site kan iedereen met het aanvraagformulier een 50 minuten verzoek deponeren. Laat dit het ontwerp van een stoel zijn, een lamp, een nieuw logo voor je bedrijf, een beknopte visie op je bedrijfsstructuur, een schetsontwerp voor je huis, een schreeuw om aandacht. Wat dan ook. Dien hier uw verzoek in! Met een gepast medium - tekening, beeldcollage, plan of tekst - zal ik u als eerst volgende van antwoord zijn.

Antwoord gegarandeerd !

Ondergetekende.

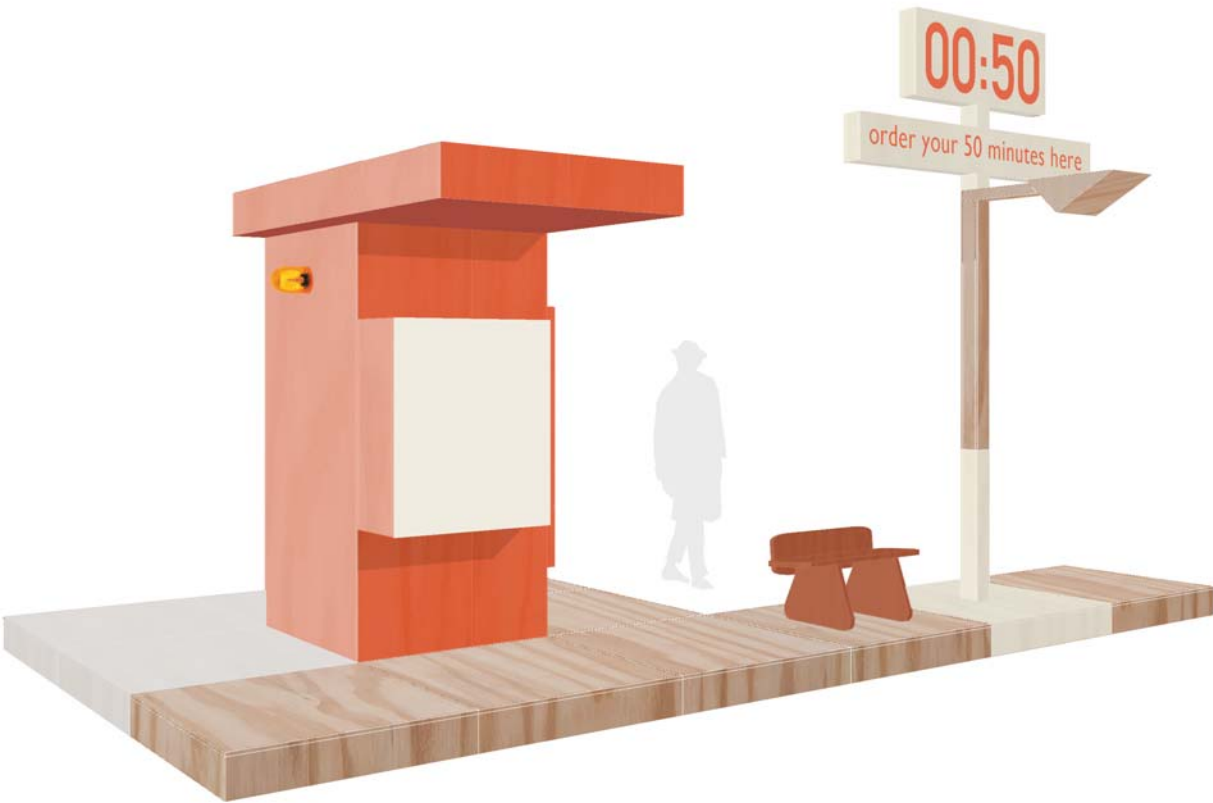

Bruno Vermeersch

Eindtijd 19u42, aankomst Amsterdam Sloterdijk,
de trein is onderweg wegens oponthoud langzaam gaan rijden.

00:50

design service

Every 50th entry gets his 50 minutes for free.

50 min = 100 euro

Answer Guaranteed!

50 minutes by Jacques & André

00:50

order your 50 minutes here

STORAGE

vb.

bundelt het werk van
Jacques & André

Jacques & André; dromer en maker; schrijver en ontwerper; architect en productontwerper; docent aan diverse masteropleidingen en afgevaardigd binnen meerdere commissies van het stimuleringsfonds creatieve industrie; Jacques & André bundelt de krachten op meerdere terreinen. Twee namen één bedrijf. Ze zijn de kaders waarbinnen vele problemen en vragen van een oplossing worden voorzien. JA' denkt praktisch, oplossend, maar zoekt steeds naar een vernieuwend antwoord op de vraag die door de opdrachtgever is gegeven. JA' weigert opportuun te zijn: het product bepaald de prijs en niet hoe diep iemand's zakken zijn. Schoonheid en vernieuwing is universeel en moet voor iedereen beschikbaar zijn. Jacques & André!

Bruno Vermeersch.

van Gentstraat 37hs
1055pc Amsterdam

